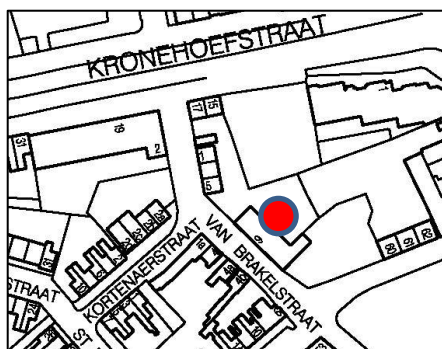

Van Brakelstraat 9

Foto

Datum van aanwijzing: 10-7-2007

Redengevende omschrijving

Beschrijving

Langgevelboerderij gelegen aan de Van Brakelstraat in het stadsdeel Woensel nabij de Woenselse Markt met zijn voorgevel op het zuidwesten georiënteerd. De boerderij is in 1912 gebouwd in opdracht van Hendrikus Oppers volgens een gedenksteen naast de voordeur. Het pand is opgetrokken in een traditionele, harmonieuze doch eenvoudige baksteenarchitectuurstijl.

De boerderij, op een rechthoekige grondslag onder een mansardedak met gesmoorde muldenpannen, bezit tegen de achtergevel een kleine uitbouw onder een zadeldakje. In het zuidelijk deel van de boerderij is het woongedeelte gelegen.

In de noordoost hoek van het erf is een vrijstaand bijgebouw onder een zadeldak gesitueerd. De boerderij uit 1912 is in zijn oorspronkelijk opzet gaaf bewaard gebleven.

De bakstenen voorgevel van de boerderij is gesitueerd op het zuidwesten en is opgetrokken in een kruisverband met onderlangs een gecementeerde plint.

Het zuidelijke gelegen woongedeelte omvat drie vensterassen met in het midden de voordeur met bovenlicht met aan weerszijde een T-schuifvenster met luiken. Het raamhout en de luiken zijn vernieuwd.

Naast de voordeur een gedenksteen met het opschrift "Hendrikus Oppers 1912". De vensters bezitten een geschilderde hardstenen onderdorpel en een segmentboog als ontlastingsboog met een gepleisterd boogveld met inscriptie. Tussen de vensters zijn, ter hoogte van de verdiepingsvloer, sier balkankers aangebracht.

In het stalgedeelte twee betonnen stalramen met een getoogde bovenzijde en twee grote inrijpoorten onder een korfboog. Tussen en naast de inrijpoorten eenvoudige ankers ten behoeve van de verankering van de gebinten.

De gevel wordt afgesloten door een bakstenen fries met een muizentand en bloktand onder een gootlijst. In de nok staat een kleine schoorsteen.

De bakstenen rechter zijgevel bezit een gecementeerde plint en is, aan beide uiteinden nabij de dakvoeten, voorzien van een getrapte uitkraging. In de zijgevel op de begane grond een drietal T-schuifvensters met luiken waarvan het venster nabij de achtergevel lager is met daaronder een kelderlicht met diefijzers. De vensters bezitten een hardstenen onderdorpel en een segmentboog als ontlastingsboog met een gepleisterd boogveld met inscriptie.

Op de verdieping twee lagere T-schuifvensters met luiken en een segmentboog als ontlastingsboog met een gepleisterd boogveld. De doorstekende zijgevels zijn aan de bovenzijde gecementeerd met een natuurstenen afdekking op de geveltop.

In de rechter zijgevel van de eenlaagse aanbouw onder een zadeldakje met rode muldenpannen een vierruits venster met een brede middenstijl.

De bakstenen linker zijgevel bezit een gecementeerde plint en is aan beide uiteinden nabij de

Gemeentelijk monument

dakvoeten voorzien van een getrapte uitkraging. In de gesloten zijgevel zit onder de geveltop een kleine oeil de boeuf.

De doorstekende zijgevels zijn aan de bovenzijde gecementeerd met een natuurstenen afdekking op de geveltop.

Tegen de bakstenen achtergevel is aan de zuidzijde nabij de rechter zijgevel van de boerderij een aanbouw gelegen onder een zadeldakje. In de achtergevel bevinden zich een aantal gevelopeningen waaronder een grote inrijpoort onder een korfboog. De gevel wordt afgesloten door een tandlijst onder een houten gootlijst.

Waardering

De boerderij met bijgebouw is representatief voor de landelijke bouwkunst in Noord- Brabant van het langgeveltype. De boerderij kenmerkt zich door de boerenesthetica 'Form Follows Function' en ze bezit esthetische waarde door de traditionele doch eenvoudige harmonieuze baksteenarchitectuur met bakstenen fries met tandlijst en de oorspronkelijke gevelindelingen met gepleisterde boogvelden met inscripties boven de vensters.

De stijlkenmerken van de landelijke bouwkunst komen tot uiting in:

- de sobere uitstraling van het gebouw en bijgebouw
- de splitsing in een woongedeelte (¼ deel) en stalgedeelte (¾ deel) geaccentueerd door de schoorsteen op de brandmuur en de gevelopeningen o.a. de staldeuren
- de gesloten dakvorm waarbij het dak gedekt is met gesmoorde muldenpannen; de boerderij ligt met de lange gevel evenwijdig aan de doorgaande weg.

Het oorspronkelijke karakter van de boerderij is in hoofdzaak zeer goed bewaard gebleven. De gaafheid zowel voor het interieur als exterieur draagt bij aan de architectonische belevingswaarde. Het pand bezit een typologische zeldzaamheid als voorbeeld van de ontwikkeling van de boerderijen en is zeldzaam door zijn gaafheid.

De ruimtelijke samenhang met de omgeving en de andere bebouwing is niet duidelijk meer waarneembaar een bijzonder element in een veranderende omgeving.

De boerderij bezit een cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal – economische en agrarische ontwikkeling in het gebied en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de boerderij.

De boerderij is opgericht door de voormalige eigenaar J. Oppers en maakt onderdeel uit van het oude buurtschap Woensel. Het pand stond tot 1925 in een naamloos zijstraatje van de Markt. De westzijde van de straat werd na de annexatie van Woensel – Eindhoven in 1925 gewijzigd in Van Brakelstraat, de oostzijde in Kloosterdreef.

Het pand bezit een typologische zeldzaamheid als voorbeeld van de late ontwikkeling van de boerderijen en is zeldzaam door zijn gaafheid.

De boerderij ligt in een stedelijk gebied omsloten.

De boerderij bezit een stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een oudere structuur binnen een stedenbouwkundig gegroeide omgeving. Het pand bezit als herkenning en als overblijfsel daarvan een hoge waarde.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Van Brakelstraat 9

Oorspronkelijke functie: Langgevelboerderij

Hoofdfunctie: Boerderij, molen, bedrijf

Type: Boerderij

Bouwperiode: 1912

Gevels en materialen: Baksteen. Muizentand en bloktand friezen, ankers, gepleisterde plint.

Vensters en deuren: T-ramen, segmentbogen met boogwulling. Twee getoogde kardeuren, luiken.

Dak en bedekking: Gebroken zadeldak met gesmoorde muldenpannen.

Motivering: Een van de laatste gave boerderijen binnen de bebouwde kom.